

 / [Nieuws](#)

/ Nieuwste Architectuurboek Vlaanderen houdt architectuurwereld spiegel voor (Win een exemplaar!)

Nieuwste Architectuurboek Vlaanderen houdt architectuurwereld spiegel voor (Win een exemplaar!)

 13 oktober 2022

© Vlaams Architectuurinstituut

Welke rol speelt architectuur in de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen? Hoe kan men zich engageren of zelfs sociaal ondernemen? Met andere woorden; wat kan architectuur betekenen in een wereld in transitie? Het **nieuwste Architectuurboek Vlaanderen** is misschien wel het meest kritische tot nu toe. De essays en projecten in *Allianties met de realiteit*

tonen dat architectuur het voortouw kan nemen in het ontwikkelen van een bouwcultuur met meer empathie voor de gebruiker, het materiaal en de omgeving. Heb je nog plaats in je boekenkast? Waag dan je kans want Architectura mag 25 exemplaren weggeven!

Architectuur wordt vandaag geconfronteerd met maatschappelijke omwentelingen die alsmaar moeilijker te negeren zijn. Het woonvraagstuk, kantelende visies op onderwijs, het collectieve verleden, publieke ruimte en nieuwe zorgbehoeften zijn thema's die met de dag urgenter worden. De aarzelende respons hierop plaatst het (internationale) succes van architectuur uit Vlaanderen en Brussel in perspectief. Het 'Architectuurboek Vlaanderen N°15. Allianties met de realiteit' verzamelt een rijke selectie recente spraakmakende projecten die een verrassend antwoord bieden op deze uitdagingen. Tien essays en twee fotoreeksen zorgen voor een kritische reflectie en houden de architectuurwereld een spiegel voor. 'Allianties met de realiteit' doet een appel aan het maatschappelijk engagement en sociaal ondernemerschap van al wie bijdraagt aan de (on)gebouwde omgeving.

ARCHITECTUUR ALS SOCIAAL CONTRACT

Op het eerste zicht lijkt het goed te gaan met architectuur in Vlaanderen en Brussel. Er zijn de internationale successen, de geroemde procedures voor publieke opdrachten en een groeiende groep ontwikkelaars die zijn weg vindt naar kwalitatieve architectuur. Tegelijkertijd stelt de redactieraad van het Architectuurboek Vlaanderen N°15 vast dat er traag wordt gereageerd op de vele maatschappelijke uitdagingen met een ruimtelijke dimensie. In de nadagen van de Covid19-pandemie is duidelijk hoe de sociale en ruimtelijke ongelijkheid tijdens lockdowns op scherp zijn gezet. "Al snel werd duidelijk dat er een tekort is aan open buurten, met dicht bij huis voorzieningen: speelruimte voor kinderen, picknickplekken, groene fiets- en wandelruimte... en bovenal plekken voor toevallige ontmoetingen", stelt stedenbouwkundige Livia de Bethune. Ook de klimaatverandering die jaar na jaar tastbaarder wordt, heeft een impact op de manier waarop we wonen en werken. In haar essay 'Ontwerpen van binnenuit' kijkt Hülya Ertas onder meer naar ecologische architectuur die een nieuwe manier van leven introduceert. Dagelijkse gewoonten veranderen en conventionele comfortnormen zoals de binnentemperatuur worden in vraag gesteld.

Uit verschillende auteursbijdrages en invalshoeken blijkt dat kwalitatief wonen een groeiende uitdaging wordt waarop het beleid momenteel geen afdoend antwoord vindt. "De kennis over de klimaatverandering en het 'ruimtelijk gelijkheidsbeleid' in het domein van de ruimtelijke planning stroomt niet of te weinig door naar de architectuurpraktijk", concludeert Sofie De Caigny, directeur **chitectuurinstituut** en hoofdredacteur van het Architectuurboek Vlaanderen in combinatie met de historische erfenis van een gebrekkige ruimtelijke ordening in combinatie met

een overheid die decennia lang eigendomsverwerving promoot, heeft tot een ongelijke verdeling van woonkwaliteit en een verkeersinfarct geleid. Martino Tattara, architect bij DOGMA: "De achterstand op vlak van ruimtelijke ordening verhindert Vlaanderen nu om de klimaatuitdaging en de huisvestingsproblematiek aan te pakken. Vandaag wachten 182.000 mensen op een sociale woning en woont 37 procent van de Vlamingen in een woning die niet kwalitatief is." De redactie van het Architectuurboek kijkt niet alleen naar het beleid, maar ook naar de architecten en stedenbouwkundigen. "We doen een appel aan de hele ontwerpgemeenschap om een sociaal ondernemerschap te koppelen aan de maatschappelijke uitdagingen die urgenter zijn dan ooit. Architectuur draagt de belofte van een sociaal contract in zich", aldus De Caigny.

NAAR EEN VRIENDELIJKERE ARCHITECTUUR

Allianties met de realiteit pakt uit met een rist aan projecten die een verrassend antwoord bieden op de uitdagingen die hierboven aan bod komen. Terugkerende thema's zijn empathie en zorgzaamheid. Veel gebouwen in het boek zijn zorgzaam voor hun omgeving en bewoonbaar in de meest rijke invulling van het woord. Het zijn in de eerste plaats projecten die een antwoord bieden op wat er al is, die verder borduren op de materialen en de geschiedenis van de plekken. De architecten houden hierbij rekening met de woonbehoeftes van verschillende generaties, ook van wie buiten het klassieke gezin van tweeverdieners valt en mogelijk bijzondere zorg nodig heeft. Dat zorg niet enkel van toepassing is in een wooncontext, bewijst de tekst van architect Kiki Verbeeck. Zij focust op de scholenbouw in Vlaanderen en neemt een positief elan waar: "Er is sprake van een hoopgevende voorzichtige renaissance van het schoolgebouw in de Vlaamse dorpen en steden."

TIEN ESSAYS

Na een oproep door het Vlaams Architectuurinstituut in de zomer van 2021 werden er meer dan 400 projecten ingezonden. Daarvan bezocht de redactie van het boek er 100. Gesprekken met de gebruikers en opdrachtgevers, een kritische kijk op het materiaalgebruik en een toetsing naar connectie met de stad, leidden vaak tot andere conclusies dan die van jury's van diverse architectuurprijzen. Wie zijn de kritische ogen en oren van dienst?

Livia de Bethune (architect en stedenbouwkundige KULeuven), Sofie De Caigny (directeur Vlaams Architectuurinstituut), Maarten Desmet (architect en sociaal ondernemer bij Endeavour), Hülya Ertas (coördinator tentoonstellingen & publicaties Vlaams Architectuurinstituut), Marleen Goethals (hoofdlector Universiteit Antwerpen), Petrus Kemme (coördinator Architectuurboek Vlaanderen), Marc Martens (architect en ruimteplanner), Mark Pimlott (docent TUDelft), Martino Tattara (architect bij URA Yves Malysse Kiki Verbeeck), KULeuven) en Kiki Verbeeck (architect bij URA Yves Malysse Kiki Verbeeck).

TWEE FOTOREEKSSEN

Fotografen Sepideh Farvardin en Miles Fischler werden uitgenodigd om elk met hun eigen blik het proces van gebruik en toe-eigening van architectuur in beeld te brengen. Ze leveren zo een visuele vorm van architectuurkritiek.

WIN EEN EXEMPLAAR!

Om de twee jaar verschijnt er een nieuwe editie van het Architectuurboek Vlaanderen. De reeks startte in 1994 en vormt sindsdien een graadmeter van de architectuur in en uit Vlaanderen en Brussel. Voor de samenstelling van nummer 15 bezocht de redactie gebouwen, sprak met opdrachtgevers en gebruikers en bestudeerde tal van plannen. Naast de essayteksten en de fotoreeksen, leidde dit intensieve proces tot een selectie van ongeveer 50 projecten die in het boek worden geduid en uitvoerig worden gedocumenteerd.

Het Architectuurboek Vlaanderen N*15 is verkrijgbaar sinds 29 oktober via de [website van het VAI](#) en in de betere boekhandel. Maar Architectura mag 25 gratis exemplaren wegschenken! Stuur een korte motivatie naar info@architectura.be en wie weet kiest de onschuldige kinderhand van onze redactie jou als winnaar!

BRON: Vlaams Architectuurinstituut

DEEL DIT ARTIKEL: [f](#) [t](#) [in](#) [✉](#)

GERELATEERDE ARTIKELS

OPINIE

 02 november 2022

**OPINIE Harold Fallon (AgwA):
Marge**

OPINIE

 02 november 2022

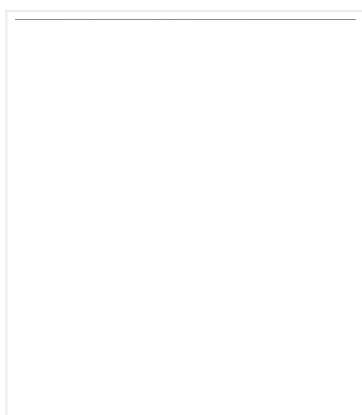
**OPINIE An Fonteyne
(noAarchitecten): 't Is aan
ons**

DOSSIERS

[Boeken](#)[Maatschappelijk engagement in de architectuur](#)

GERELATEERDE BEDRIJVEN

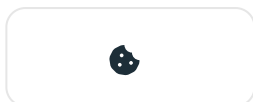
NIEUWSBRIEF

Meteen op de hoogte van het laatste architectuurnieuws?

De Architectura-nieuwsbrief biedt een boeiende mix van actualiteit, projectbeschrijvingen, opiniestukken, productinnovaties, info over evenementen, maar video's, podcasts en zoveel meer.

Schrijf je nu in en ontvang onze wekelijkse nieuwsbrieven in jouw mailbox.

[Nu inschrijven](#)

MEEST RECENT

PARK + RIDE: publieke ruimte voor een duurzame overstap (HUB)

OPINIE Harold Fallon (AgwA): Marge

OPINIE An Fonteyne (noAarchitecten): 't Is aan ons

FOAMGLAS® lanceert online BIM-bibliotheek

Presenteren en visualiseren in Archicad

ONZE PARTNERS

Lazarijstraat 168
3500 Hasselt
info@architectura.be

NIEUWSBRIEF

Nu inschrijven

PRAKTISCHE INFO

Adverteren

Over ons

Contact

SOCIAAL

[PRIVACY POLICY](#) [COOKIE POLICY](#) [LEGAL DISCLAIMER](#)

